



Participatieverslag Ontwikkeling Jachthaven Dukra
26 januari 2023

1. Context

De ontwikkelaars (Sander Dullaart en Valentijn Bras van Happy Harbour BV) hebben de jachthaven in 2018 gekocht. De jachthaven dient te worden gerenoveerd, hetgeen volgens de ontwikkelaars niet terug te verdienen is met de reguliere activiteiten. Daarom worden er mogelijkheden om te wonen en te recreëren voorgesteld.

De gemeente werkt mee aan dit initiatief, omdat er een intentieovereenkomst is gesloten om de haalbaarheid te onderzoeken. Zij vinden een toevoeging met waterwoningen en het geven van een kwaliteitsimpuls aan het gebied een meerwaarde.

Vanuit wethouder Breunese is de wens uitgesproken te komen tot een gedragen plan, in overleg met (direct) belanghebbenden. Onder een gedragen plan verstaat de gemeente een plan, waarbij alle belangen goed in beeld zijn gebracht, zowel de individuele belangen als de collectieve belangen, en waar gezocht is naar het gezamenlijke belang. Dat betekent niet dat er een ontwerp tot stand komt waar iedereen het met elkaar over eens is, maar dat kan natuurlijk wel.

Vooruitlopend op de invoering van de omgevingswet werkt de gemeente zoveel mogelijk in de geest van deze wet en heeft zij het standpunt ingenomen dat de ontwikkelaar in de lead is om de participatie te organiseren en dat deze een motivatieplicht heeft om aan te geven hoe er met de belangen van omwonenden is omgegaan. Desalniettemin heeft ook de gemeente verantwoordelijkheid, enerzijds in de eisen die men aan de participatie stelt, anderzijds als behartiger van de belangen van de omwonenden en het afwegen van deze belangen in het eigen besluitvormingsproces. In dit project is op verzoek van de omwonenden de regie op de participatie teruggegaan naar de gemeente. Dat betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor het procesontwerp, het participatieplan en het faciliteren van de procesbegeleiding.

Na een voorontwikkelingsperiode, waarbij de initiatiefnemers en de gemeente met elkaar optrokken, werd in 2020 besloten om buurtbewoners mee te nemen in de planvorming. Daarvoor werd een communicatie- en participatietraject opgezet. Het doel van dit participatierapport is een overzicht te geven van het verloop van het participatieproces en de invloed die buurtbewoners hebben gehad op de plannen. Bij dit rapport horen een uitgebreide tijdlijn en gespreksverslagen als bijlagen, die terug te vinden zijn op de website van Jachthaven Dukra (<http://jachthavendukra.nl/projectontwikkeling>).

Dit rapport is samengesteld in samenwerking tussen gemeente, ontwikkelaars en Beaumont Communicatie & Management.

2. Participatie: Inhoud, inzichten, bezwaren en oplossingen

Ieder plan en iedere buurt is anders. Daarom is ieder participatietraject een leerproces voor beide partijen. Dit betekent dat gaandeweg niet iedereen even tevreden zal zijn over iedere stap, maar dat je -als alles goed gaat- uiteindelijk met elkaar in gesprek raakt en blijft. In het participatietraject rond Jachthaven Dukra is dit ook gebeurd en hebben buurtbewoners invloed uitgeoefend en controle gedeeld.

Het plan waarmee men het participatietraject is ingegaan voorzag in een gemengd programma van wonen, recreëren, horeca en de jachthaven. De belangrijkste componenten hierin waren 24 tweelaags waterwoningen, een tiental havenlodges voor recreatieve verhuur, een kleinschalige horecagelegenheid, 3 appartementenarken afkomstig uit project Houthavenkade en een jachthaven die zijn originele vorm, maar een wat kleinere schaal zou hebben.

Bij de behandeling van dit plan in de verschillende participatiesessies kwamen verschillende bezwaren en suggesties naar voren vanuit de belanghebbenden. Deze zijn geclusterd, gegroepeerd en veelvuldig besproken. Deze lijst met bezwaren en inzichten vindt u [op de site](#) van de ontwikkelaar. De belangrijkste bezwaren waren:

1. De jachthaven moet een jachthaven blijven, binnen dezelfde contouren als nu. Het maritieme karakter moet behouden blijven.
2. Er zijn zorgen over zicht, uitzicht, privacy en overlast: De aangehouden afstand van 30m tot de Hogedijkpercelen vindt men te klein en de nieuwe bewoners zullen geluid maken dat over water ver draagt en voor overlast zorgt.
3. Wonen zou niet moeten worden toegestaan in de haven.
4. De vormgeving van de waterwoningen is bezwaarlijk, er kan meer respect zijn voor de historie en men vindt ze, voornamelijk door het puntdak, te hoog.

Over deze bezwaren is veelvuldig gediscussieerd en er zijn vele varianten (12) geschetst door zowel omwonenden als ontwikkelaar. In zowel plenaire als werksessies hebben partijen in 6 maanden gewerkt aan een plan waarmee beide partijen kunnen leven. Bij de formele beëindiging van het participatieproces in juni was dat 'gedragen plan' er nog niet echter, partijen waren het nog niet eens, wèl hadden de belanghebbenden een variant die zij beschreven als het 'minst slechte' alternatief: De 'woonschepenvariant'.

Op initiatief van zowel de ontwikkelaar als de omwonenden is daarna nog een aantal extra werksessies en gesprekken buiten het formele participatietraject om georganiseerd met een afvaardiging van de omwonenden. Hierdoor is in november een variant ontstaan die kan worden beschouwd als 'gedragen' door zowel belanghebbenden als ontwikkelaar: Het plan dat de 'woonschepenvariant' wordt genoemd.

Deze variant bevat significante veranderingen die recht doen aan een keur van bezwaren van de belanghebbenden.

- De 24 waterwoningen aan de zijde van de Hogedijk worden allen vervangen door woonschepen. Dit worden echte, bestaande schepen, geen arken of varianten daarop. Dit komt onder meer tegemoet aan de wens de jachthaven haar maritieme karakter te laten behouden. Daarnaast zijn schepen lager dan de beoogde waterwoningen zouden zijn geworden.
- De havenlodges nemen in aantal toe om de financiële haalbaarheid positief te beïnvloeden.

De belangrijkste bezwaren zijn als volgt geadresseerd (in dezelfde volgorde als bovenstaand):

1. Het maritieme karakter blijft behouden, er komen geen woningen, maar woonschepen. Hiermee wordt aan de wens van belanghebbenden tegemoetgekomen.
2. Zorgen over zicht, uitzicht en overlast zijn grotendeels weggenomen. Op de plek waar de woonschepen zullen komen liggen nu al grotere schepen waarop vaak verbleven wordt. Door

de schepen in een waaivorm neer te leggen worden wensen omtrent de afstand tot aanliggende percelen vergroot. Ook zullen de schepen substantieel lager zijn dan de waterwoningen in het originele plan.

3. In deze vorm zijn de belanghebbenden akkoord met het feit dat er in de haven gewoond gaat worden.
4. De vormgeving van de waterwoningen was een bezwaar. Deze is geheel geneutraliseerd doordat de ontwikkelaar de waterwoningen in de gedragen planvariant volledig heeft geschrapt.

De woonschepenvariant en het daarop gebaseerde uiteindelijke plan dat de ontwikkelaars nu indienen bij de gemeente is het resultaat van een intensief participatietraject waarin de buurtbewoners nauw betrokken waren. Het oorspronkelijke plan is daarbij fundamenteel aangepast. We kunnen spreken van een goed compromis, een gedragen plan: De omwonenden van de Hogendijk hebben hiermee ingestemd.

3. Werkwijze participatie

In lijn met het Zaans participatieprotocol hebben gemeente en initiatiefnemers samen de vier stappen afgelegd van het participatietraject. Na een stoeve start in 2021 hebben de gemeente en de ontwikkelaars hiermee in 2022 een nieuwe start gemaakt. Er is een nieuw participatieplan geschreven en er zijn vele sessies gepland waarin uiteindelijk is gezocht naar een gedragen plan.

Dit waren open gesprekken waarbij alles bespreekbaar was, onder leiding van een onafhankelijk gespreksleider. Er is stap voor stap toegewerkt naar consensus, waarbij ook gaandeweg meer duidelijkheid kwam over de inhoud van het participatieproces en de invloed van de verschillende gesprekspartners. Ook de onderlinge verstandhouding is tijdens dit proces sterk verbeterd, waarbij is gewerkt aan meer wederzijds begrip en toenadering.

De participatiesessies waren opgeknipt in plenaire gesprekken en werksessies. Bij de eerste waren alle belanghebbenden welkom, bij de laatste is gewerkt met een afvaardiging van de belangrijkste belanghebbenden. In deze kleinere sessies is veel gediscussieerd over verschillende varianten en oplossingen. Die werden vervolgens in de eerstvolgende plenaire sessie gedeeld en besproken met de grotere groep.

De afsluiting van het geplande proces was op 24 juni, met een plenaire sessie. Het aantal varianten dat nog op tafel lag was aanzienlijk geslonken, maar tot een consensus waren partijen niet gekomen.

Ná deze officiële afsluiting is op initiatief van de ontwikkelaar en bewoners de dialoog met een vertegenwoordiging van de direct belanghebbenden toch voortgezet. Dat heeft in de maanden erna geleid tot een vruchtbaar gesprek waarbij partijen de woonschepenvariant in detail hebben uitgewerkt.

4. Tijdlijn

In de tijdlijn is te zien dat er veel verschillende stappen zijn genomen op de weg naar het uiteindelijke gedragen plan.

Hieronder een overzicht van de belangrijkste bijeenkomsten en gebeurtenissen:

Datum	Onderwerp
Nov 2020	Besluit tot communicatietraject (gemeente / ontwikkelaar)
31 dec 2020	Oriënterend gesprek met 4 buurtvertegenwoordigers
21 jan 2021	Gesprek direct omwonenden
4 feb 2021	Gesprek ontwikkelaar met bredere omgeving
1 mrt 2021	Beantwoording vragenlijst omwonenden door ontwikkelaar
12 mei 2021	Ontwikkelaar publiceert documenten, impressies en videos obv vragen omwonenden
22 nov 2021	Participatie bijeenkomst olv Petra Boom
14 dec 2021	Participatie bijeenkomst olv Petra Boom
27 feb 2022	Reflectie op participatieproces door Petra Boom gepubliceerd
31 jan 2022	Herstart participatieproces met nieuw participatieplan
19 apr 2022	Participatie bijeenkomst olv Arend de Geus
10 mei 2022	Werkssessie met buurtvertegenwoordigers & dhr Edzo Bindels
17 mei 2022	Participatie bijeenkomst olv Arend de Geus
31 mei 2022	Werkssessie met buurtvertegenwoordigers
9 juni 2022	Ontwikkelaar bundelt en verspreidt alle bezwaren / inzichten
9 juni 2022	Werkssessie met buurtvertegenwoordigers
15 juni 2022	Afsluitende participatie bijeenkomst olv Arend de Geus
18 juli 2022	Gesprek buurtvertegenwoordigers en ontwikkelaar
19 sep 2022	Gesprek buurtvertegenwoordigers en ontwikkelaar
28 okt 2022	Bezoek ontwikkelaar aan omwonende met specifieke bezwaren
29 nov 2022	Akkoord buurtvertegenwoordiging op woonschepenvariant
2 dec 2022	Informatiebrief breed (350st) gedeeld in buurt door ontwikkelaar, incl uitnodiging voor komende inloopavond
12 dec 2022	Inloopavond voor belanghebbenden en jachthavenklanten

5. Conclusie

Gemeente en initiatiefnemers hebben in overleg met de omwonenden de plannen aangepast. Daarbij ontstond een woonschepenvariant, die significant anders is dan het aanvankelijke plan. De waterwoningen uit het oorspronkelijke plan plaats maakten hierin plaats voor varende woonschepen. Belanghebbenden hebben een belangrijke invloed gehad op de inhoud van het ontwikkelplan. Het participatieproces heeft daarmee voor de verschillende betrokken partijen alsnog een bevredigend resultaat opgeleverd.

6. Vervolg

Dit participatierapport wordt gedeeld onder alle belanghebbenden en daarnaast op de site van de ontwikkelaars gezet. Er zouden, volgens het participatieplan, nog een aantal meetings worden georganiseerd. In het gehele proces zijn er echter zoveel meer sessies en overlegmomenten geweest dan initieel gepland, dat we de aanpak aangepast hebben.

Na het participatietraject zouden gemeente, supervisor en ontwikkelaar een weging doen en de invloed op het plan bepalen. Dit is in het proces al gebeurd en de nieuwe variant is stedenbouwkundig akkoord bevonden.

Een plenaire sessie om het eindresultaat van de participatie te presenteren stond in het participatieplan. Voor de inloopsessie van 12 december 2022 zijn 350 buurtgenoten uitgenodigd. In de uitnodiging beschreef ontwikkelaar de stand van zaken en deelde een link naar alle gespreksverslagen en documenten uit het participatieproces. Op de betreffende avond is de nieuwe, gedragen planvariant gedeeld en ook het vervolgproces besproken.

Het participatiedocument wordt aan belanghebbenden toegezonden. Deze krijgen twee weken de tijd om te reageren op het document. Deze reacties zullen worden toegevoegd aan het uiteindelijke participatiedocument.

Reacties op het participatierapport kunnen direct worden gestuurd aan de ontwikkelaar (via sander@jachthavendukra.nl) en zullen worden toegevoegd als bijlage bij het rapport. Deze worden graag ontvangen voor 25 januari 2023. [Toegevoegd als Bijlage 2 RED]

De volgende stap in het ontwikkelproces is het indienen van een RVPE bij het college van B&W van de gemeente Zaanstad, zoals ook vermeld in het participatieplan. Aansluitend zal het Zaans Beraad om een zienswijze worden gevraagd.

BIJLAGE 1:

GESPREKSVERSLAGEN & NOTULEN

Alle gespreksverslagen, notulen en documenten van het participatietraject zijn te vinden op <http://jachthavendukra.nl/projectontwikkeling> .

BIJLAGE 2:

REACTIES BELANGHEBBENDEN OP CONCEPT PARTICIPATIERAPPORT

Op de navolgende pagina's.

From: nl>
Sent: Wednesday, 11 January 2023 18:36
To: Sander Dullaart | Jachthaven Dukra
Subject: RE: Concept Participatierapport Project Dukra

Beste Sander, allereerst mijn complimenten. Ik denk dat dit er een mooie oplossing gevonden is waar alle partijen uiteindelijk mee kunnen leven. Het wordt druk maar met de gekozen oplossing blijft de haven een haven en komt er ook wat meer leven in de haven.

Zorgen zijn er nog wel.

Onvoldoende wordt de parkeerproblematiek uitgewerkt. Er komen wooneenheden bij en die vragen om parkeerplaatsen. Betaald parkeren zal misschien iets helpen, maar meer dan dat ook niet. Het bestaande parkeerterrein staat al vol dus blijft de vraag waar gaan deze mensen hun auto parkeren.

Het restaurant blijft ook in deze stukken onvoldoende uitgewerkt. 200 plaatsten of 200m² en het lijkt mij wensdenken wanneer er vanuit gegaan wordt dat bezoekers van het restaurant hun auto allemaal in één van de parkeergarages in de stad zullen zetten. Gaan we uit van de genoemde 200 plaatsten en laat ik het gunstig voorstellen en er vanuit gaan dat de helft van de bezoekers van de boten/eiland dan wel lopend of per fiets naar het restaurant komen en de ander helft met de auto dan komt dan tel ik toch al gauw pakweg 30 extra parkeerplaatsen. Mogelijk dat er 10 auto's in de stad parkeren dan moeten er nog 20 plaatsten ergens anders gevonden worden. Waar??

Restaurant

Ik begrijp het verdienmodel, maar vraag me eerlijk gezegd af hoe zinvol de toevoeging van een restaurant in de haven is. Immers op pakweg 200 meter afstand ligt een plein vol met restaurants. Dan moet het havenrestaurant wel iets heel specials bieden om bezoekers weg te trekken van dit plein. Maar goed dat terzijde.

Nieuw item?

Tot slot een niet benoemd item: de doorstroom van het verkeer. De verkeersstroom vanaf de provinciale weg naar de haven/eiland is op dit moment niet superdruk, maar de weg is smal en zeker ook voor fietsers niet echt veilig te noemen. De uitbreiding van de haven zal dit wezenlijk nog niet echt veranderen. Maar we dreigen in een slim politiek spelletje terecht te komen. Bespreek alle plannen in afzonderlijke delen. Salami politiek noemt men dat. Kijk ik namelijk naar de totale toekomstige ontwikkelingen van dit gebied (haven, restaurant, woontorens eiland en woningbouw op het nu nog industriegebiedje) dan zie ik iets om ons zorgen over te maken. Ik heb dit eerder aangegeven en de gemeente gaf toen aan dat ze de aansluiting naar de provinciale weg met de komst van al die woningen te willen verbreden (bij het stoplicht) maar verder gaf de gemeente aan hier nog niet over nagedacht te hebben. Het is een smalle weg waarbij je niet op alle plekken van de rijweg met twee auto's naast het elkaar kunt rijden en het is ook geen weg die je makkelijk even breder kunt maken (tenzij de fietsers er niet meer mogen rijden). Door alle plannetjes afzonderlijk te behandelen blijft dit tot op heden mooi onder de radar. Dus wat betreft mag daar nu toch echt wel een plan van aanpak voor op tafel komen.

Succes,

Van: [Sander Dullaart | Jachthaven Dukra](#)
Verzonden: woensdag 11 januari 2023 16:45

Sander Dullaart | Jachthaven Dukra

From: com>
Sent: Thursday, 12 January 2023 09:22
To: Sander Dullaart | Jachthaven Dukra; 'Valentijn Bras'
Subject: RE: Concept Participatierapport Project Dukra

Dank Sander & Valentijn. Ben blij met dit voorstel met een breder draagvlak.
Succes met de ontwikkeling van het plan.

From:
Sent: Monday, 16 January 2023 17:29
To: Sander Dullaart | Jachthaven Dukra
Cc: Valentijn Bras
Subject: Re: Concept Participatierapport Project Dukra

Beste Sander,

dank voor het partipatieverslag.

Ik wil graag een reageren op het eerste hoofdstuk "'Context".

De volgtijdelijkheid van gebeurtenissen wordt hierin m.i. niet juist weergegeven. Ook de zin '*Na een voorontwikkelingsperiode, waarbij de initiatiefnemers en de gemeente met elkaar optrokken, werd in 2020 besloten om buurtbewoners mee te nemen in de planvorming*' is geen correcte weergave van de gang van zaken.

Het hele stuk doet het voorkomen alsof jullie en de wethouder, cq de gemeente, het participatietraject hebben opgestart om de belangen van de omwonenden serieus mee te wegen en op een goede manier in te vlechten in de havenplannen. Mijn versie, en die van mijn burens, is een andere, nl dat pas nadat wij duidelijk maakten ons ernstig overvallen te voelen, en ons in onze belangen volledig genegeerd te weten, er door de gemeente een participatietraject is opgezet. Jullie hebben daaraan meegewerkt, maar zeker met het gevoel door die zwaai van de gemeente (en m.n de wethouder met zijn oproep voor een gedragen plan) op jullie beurt onaangenaam overvallen te zijn.

De tekst dient dus deze volgorde kort samen te vatten, en kan aansluitend melden dat het moeizame verloop van de hele operatie, zowel als het onderlinge wantrouwen dat ons allemaal danig parten heeft gespeeld, voorkomen hadden kunnen worden als er in een veel eerder stadium inderdaad echt sprake was geweest van 'buurtbewoners meenemen in de planvorming'. Dat het participatietraject uiteindelijk een vorm van consensus heeft opgeleverd is met deze start in gedachten een resultaat dat taai tot stand is gekomen door een uiterste inspanning van jullie als ontwikkelaars en ons als groep omwonenden en belanghebbenden.

Ik begrijp uit je mail dat er in de tekst niets veranderd gaat worden maar dat opmerkingen er aan toegevoegd worden. Dat is jammer, want door de tekst aan te laten sluiten op de gang van zaken zoals die zich ontrolt heeft ontstaat een beter verslag van de participatie en wordt niet net gedaan of het allemaal de normaalste zaak van de wereld was. Participatie is voor alle partijen moeilijk en het is daarmee goed om te laten zien wat er wel en niet goed is gegaan en hoeveel moeite het heeft gekost.

Ik sluit af met te herhalen dat ik graag zou zien dat het verslag aangepast wordt, en met dankzegging aan jullie beiden voor alle energie die jullie geleverd hebben en uiteindelijk het instemmen met forse aanpassingen in het plan.

Hartelijke groet,

Sander Dullaart | Jachthaven Dukra

From:
Sent: Tuesday, 24 January 2023 22:31
To: Sander Dullaart | Jachthaven Dukra
Cc: Valentijn Bras
Subject: Re: Concept Participatierapport Project Dukra
Attachments: Opmerkingen participatierapport Dukra.pdf; Untitled attachment 01209.htm

Dag Sander, Valentijn,

Hierbij mijn reactie. Dit traject was denk ik voor niemand fijn. Voor bewoners niet, maar ook voor jullie niet. Ik hoop van harte dat zoiets binnen Zaanstad niet meer voorkomt, dat participatie voor alle partijen beter zal verlopen. Daarom heb ik mijn reactie op deze manier opgeschreven. Ik hoop dat jullie mijn reactie in dat licht kunnen zien. En tot slot dat we, als buurtgenoten, in gesprek blijven.

Met vriendelijke groet,

Reactie op participatierapport van gemeente en ontwikkelaar over jachthaven Dukra

Algemeen

- Wat zou het goed, moedig, zijn als dit participatierapport gewoon zou beschrijven hoe het traject echt is gegaan. Maar door het mooier voor te doen, worden bewoners nu weer tekort gedaan. Bovendien wordt de kans weggenomen om te leren van fouten. Dit terwijl voorkomen kan worden dat telkens hetzelfde fout gaat bij omgevingsparticipatie. Het zou mooi zijn als participatie, iets dat voor iedereen lastig is, voor iedereen wat makkelijker kan worden gemaakt. Omdat er in tegenstelling tot wat het participatieplan vermeldt, geen gesprek meer wordt georganiseerd over het participatierapport wil ik, in aanvulling op de m.i. terechte reactie van buurtgenoot , op persoonlijke titel een wat uitgebreidere reactie op het rapport geven. In de hoop dat dit aan bod komt in een evaluatie die hopelijk nog volgt, zodat participatie in de toekomst misschien beter kan verlopen en er wellicht niet meer hoeft te worden gezegd dat “het weer mislukt is” (deze casus heeft m.i. genoeg relevante leerpunten, ook als de Omgevingswet er straks is). Ik hou het voor de overzichtelijkheid bij een beperkt aantal punten uit het rapport.

Blz. 1 van 6

- “Na een voorontwikkelingsperiode, waarbij de initiatiefnemers en de gemeente met elkaar optrokken, werd in 2020 besloten om buurtbewoners mee te nemen in de planvorming. Daarvoor werd een participatie- en communicatietraject opgezet.”
Heel teleurstellend, dit klopt echt niet. Feitelijk is het: “...waarbij de initiatiefnemers en de gemeente een plan met elkaar uitwerkten en een intentieovereenkomst afsloten, werd ... besloten om buurtbewoners over het plan te informeren.” verwoordt e.e.a. wat mij betreft goed in zijn reactie.
Zoals de eerste extern ingehuurde gespreksleider Petra Boom al stelt in haar reflectie, d.d. 27 februari 2022, was toen “de keuze gemaakt om omwonenden laat in het proces te betrekken en hen alleen te informeren”. Die keuze was gemaakt op advies van de gemeente, begrepen wij.
De context: het Supervisie-overleg Inverdan had begin 2018 al akkoord gegeven op de “stedenbouwkundige opzet”. Dit omvatte een gedetailleerd architectonisch ontwerp voor alle planonderdelen. Eind 2018 sloot de gemeente een intentieovereenkomst met de ontwikkelaar. Naar aanleiding van een krantenartikel in het NHD in april 2018 over de plannen en drie regels tekst in de Russische-buurtkrant van najaar 2019 vroegen enkele omwonenden bij de gemeente nadere informatie over de plannen. Die werd niet gegeven. Kortom, de participatie kende een vreselijke valse start, waardoor vooral de bewoners in een zeer lastige positie werden gebracht. Maar ook de ontwikkelaar had last van die valse start. Het is ontzettend moeilijk om onder deze omstandigheden in gesprek met elkaar te blijven. En voor de gemeente wordt het er zo uiteindelijk toch ook allemaal niet makkelijker op? Informatieverstrekking bleef ondermaats. Dit terwijl een belangrijke succesfactor voor participatie is dat de benodigde middelen, waaronder relevante informatie, voor iedereen beschikbaar zijn.
- “Dit betekent dat gaandeweg niet iedereen tevreden zal zijn over iedere stap, maar dat je – als alles goed gaat – uiteindelijk met elkaar in gesprek raakt en blijft.”
Maar “alles” ging niet goed, integendeel. Ook niet nadat de gemeente naar eigen zeggen “de regie over het participatietraject had teruggenomen”. Ondanks dat zijn bewoners en ontwikkelaar met elkaar in gesprek gebleven, hoe moeilijk en/of vervelend dat vaak ook was, voor beide partijen. Hulde voor de inzet van de buurt! En dank aan de ontwikkelaar dat de nieuwbouwwoonarken (“waterwoningen”) uit het plan zijn gehaald. Met schepen blijft volgens ons het maritieme karakter van de Voorzaan (voormalig Timmerrak) behouden en dus een belangrijk deel van de ruimtelijke kwaliteit, voor zowel buurtbewoners als bezoekers van het centrum van Zaandam!

Blz. 3 van 6

- “In lijn met het Zaans participatieprotocol hebben gemeente en initiatiefnemers samen de vier stappen afgelegd van het participatietraject”. E.e.a. kan niet “in lijn zijn met het Zaans participatieprotocol”, want dat verlangt dat in dit geval (bij afwijking van het huidige bestemmingsplan) de omgeving vroegtijdig, en wel in het begin van de planontwikkeling, wordt betrokken. Het was echter in een zeer laat stadium en er lag al een panklaar plan.
- “Dit waren open gesprekken waarbij alles bespreekbaar was.” Dit was niet het geval. Het onderwerp van de drie Bentvelzenarken met elk vier appartementen bijvoorbeeld was volgens de ontwikkelaar niet bespreekbaar, bleek naderhand. Het was geen optie om deze uit het plan te halen of minder van deze arken in de jachthaven op te nemen. Dit was gedaan op verzoek van de gemeente en hier waren al afspraken over gemaakt. Dit terwijl de gemeente aangaf hierin geen rol te hebben en dat de afspraken niet definitief waren. Ook de Dukrabrug werd ondanks het verzoek van bewoners bijvoorbeeld niet geagendeerd voor de participatiegesprekken. Geluidsonderzoek is bijvoorbeeld ook niet besproken. En waarom wordt er gesproken over “werksessies”? Het waren gewoon (vrij ongestructureerde) gesprekken tussen ontwikkelaar en bewoners. Zoals we al in onze reactie op het participatieplan hadden vermeld, is het cruciaal om van tevoren helder te zijn over de concrete invloed die belanghebbenden krijgen: op welke onderdelen van het project, de ruimte/bandbreedte binnen elk onderdeel en wat zijn de randvoorwaarden (waarover gaat de participatie wel, maar ook: waarover gaat het niet).

Blz 4 van 6

- Op november 2020 was het gesprek niet met 4 buurtvertegenwoordigers, maar buurtbewoners, op persoonlijke titel. In het overzicht ontbreken overigens gesprekken met Petra Boom. Zij was eerst ingehuurd als procesbegeleider voor de participatie en heeft in feite het participatieplan ook voor een groot deel gemaakt. Hieraan hebben ook bewoners een bijdrage geleverd. Later was zij alleen nog gespreksleider en gaf zij haar opdracht terug. De gemeente heeft haar plan later afgemaakt en flink gewijzigd. Met de inbreng van bewoners en een door de bewoners zelf ingeschakelde expert (“ruimtemaker” XX) werd nauwelijks iets gedaan. Dit terwijl de gemeente van tevoren aangaf dat het de bedoeling was dat er overeenstemming zou komen over het participatieplan en we daarmee verder zouden gaan als belanghebbenden het voor akkoord zouden bevinden. De gemeente kwam wel vaker terug op afspraken, ook zonder dit te communiceren. Dit heeft het vertrouwen geen goed gedaan. Met eenduidige, tijdige communicatie en goed verwachtingsmanagement had dit in principe vrij eenvoudig voorkomen kunnen worden.
- In het participatieplan staat dat in het participatierapport een inventarisatie zou worden opgenomen wat er met de inbreng van omwonenden is gedaan. En als er niets mee is gedaan, waarom niet (in ieder geval bij inbreng van belanghebbenden op de treden adviseren). Die inventarisatie ontbreekt. Er wordt in het participatierapport vermeld dat de inventarisatie en weging tijdens de gesprekken zouden zijn gedaan, maar dat wil niet zeggen dat er geen overzicht in het participatierapport opgenomen kan worden. Ook zou er nog een bijeenkomst worden georganiseerd over het participatierapport. Weer is het participatieplan gewijzigd, zonder dit vooraf te communiceren met de belanghebbenden. Belangrijk is dat een participatieproces transparant is voor alle deelnemers, ook voor bewoners die niet direct deelnemen maar wel belanghebbend zijn, zodat duidelijk is waarover gesproken wordt en hoe beslissingen worden genomen. Documenteren van het besluitvormingsproces vergroot niet alleen de transparantie, maar ook de effectiviteit van het participatieproces.